

A határozatok végrehajtására vonatkozó eljárások - Franciaország

TARTALOMJEGYZÉK

- 1 Mit jelent a végrehajtás a polgári és kereskedelmi ügyekben?
- 2 Mely hatóság vagy hatóságok hatáskörébe tartozik a végrehajtás?
- 3 Milyen feltételekkel bocsátható ki a végrehajtható jogcím vagy határozat?
 - 3.1 Az eljárás
 - 3.2 A főbb feltételek
- 4 A végrehajtási intézkedések tárgya és jellege
 - 4.1 Milyen típusú vagyontárgyakra vonatkozhat a végrehajtás?
 - 4.2 Milyen következménnyel járnak a végrehajtási intézkedések?
 - 4.3 Meddig érvényesek ezek az intézkedések?
- 5 Van-e lehetőség az ilyen intézkedést engedélyező határozat elleni fellebbezésre?
- 6 Vonatkoznak-e a végrehajtásra korlátozások, például az adósok védelméhez kapcsolódó korlátok vagy határidők?

1 Mit jelent a végrehajtás a polgári és kereskedelmi ügyekben?

A végrehajtás (amely alatt a kényszerrel történő végrehajtást értjük, hiszen az adós kötelezettségeinek önkéntes teljesítése nem igényel eljárást) körébe tartozik minden olyan eljárás, amely lehetővé teszi a végrehajtható kötelezettségeknek az adós akarata ellenére történő teljesítését. A francia jog a polgári jogi kötelezettségek három csoportját ismeri: a fizetésre, valamely cselekvésre vagy attól való tartózkodásra, vagy valaminek az átadására vagy visszaadására való kötelezés.

A végrehajtási jog az adós vagyontárgyára vonatkozik: nem létezik személyekkel szembeni végrehajtás. Azonban egyes kötelezettségek teljesítésének megtagadása (tartási kötelezettség) bűncselekmény, ami az adós elleni büntetőeljárást és szabadságvesztés-büntetés kiszabását vonhatja maga után. Ugyanez vonatkozik az adós család csődjére is.

A végrehajtási intézkedésekre vonatkozó jog a fizetés, cselekvés és adás hármán alapul.

A **fizetési kötelezettség** zárlat útján hajtható végre. Ha a zárlat pénzüsszagra vonatkozik, a zárolt összeget elutalják a hitelezőnek (például bankszámla zárlata esetén). Ha a zárlat az adós valamely vagyontárgyára vonatkozik, a zárlat a vagyontárgy kötelező értékesítését eredményezi, és az eladásból befolyó bevételt utalják el a hitelezőnek a követelése erejéig.

Az **átadásra vagy visszaadásra vonatkozó kötelezettség** változhat a vagyontárgy jellegétől függően. Ingó dolog esetén a vagyontárgyat lefoglalják zárlat útján a jogos tulajdonosának való visszaadás céljából. Ingatlan esetén annak birtokát az azt elfoglaló kilakoltatása útján adják vissza a tulajdonosnak.

A **cselekvésre vagy cselekvéstől való tartózkodásra vonatkozó kötelezettséget** pénzbüntetés útján hajtják végre, amely az adós által a teljesítendő kötelezettségen felül fizetendő pénzüsszeg. A bíró által meghatározott összeget a mulasztás időtartamával arányosan állapítják meg (a cselekvésre való kötelezettség esetén), vagy pedig a jogsértések számával arányosan a cselekvéstől való tartózkodásra kötelezés esetén. Mivel a fizetési kötelezettség, az átadásra vagy visszaadásra vonatkozó kötelezettség cselekvési kötelezettségként is értendő, az egyéb végrehajtási intézkedéseken felül pénzbüntetést is ki lehet szabni.

2 Mely hatóság vagy hatóságok hatáskörébe tartozik a végrehajtás?

Főszabály szerint a **bírósági végrehajtók** kizárólagos hatáskörrel rendelkeznek a kényszerrel történő végrehajtás lefolytatására. Mindazonáltal az alábbi két végrehajtási eljárás esetében mindig szükség van a bíróság előzetes engedélyére:

- a megkeresett jövedelem zárolása, amelyhez az adós vagy – ha az adós külföldön él, vagy nincs állandó lakóhelye – a harmadadós lakóhelye szerint illetékes járásbíróság engedélye szükséges;
- ingatlan zárolása, amelyet az ingatlan helye szerint illetékes végrehajtási bíróság folytat le.

3 Milyen feltételekkel bocsátható ki a végrehajtható jogcím vagy határozat?

3.1 Az eljárás

Valamennyi végrehajtható jogcím végrehajtási intézkedések tárgyát képezheti; ezeket a polgári végrehajtási eljárásról szóló törvény (*Code des procédures civiles d'exécution*) L. 111-3. cikke határozza meg:

- rendes vagy közigazgatási bíróságok jogi kötőerővel bíró határozatai és az e bíróságok által végrehajthatóvá nyilvánított egyezségek;
- a végrehajtást felfüggesztő hatályú fellebbezéssel meg nem támadható, határozattal végrehajthatóvá nyilvánított külföldi intézkedések és ítéletek, valamint választottbírósági ítéletek;
- a bíró és a felek által aláírt hivatalos egyezségi okmány kivonatai;
- végrehajtási felhatalmazást tartalmazó közjegyzői aktusok;
- fedezetlen csekk esetén a bírósági végrehajtó által kibocsátott jogcím;
- a közjog alapján kijelölt és ilyenként kifejezetten megjelölt hivatalos személyek által kiadott jogcím vagy a jogszabályban az ítélettel egyenértékűnek elismert határozatok.

A végrehajtást felfüggesztő fellebbezéssel meg nem támadható ítéletek további ítélet nélkül végrehajthatók. E döntések végrehajthatóságát, a közjegyzői aktusokhoz hasonlóan, a bírósági titkár vagy a közjegyző **igazolja**. Nincsen más olyan közbenső eljárás, amely lehetővé tenné a végrehajtást.

Bírósági határozat hiányában minden hitelező engedélyt kérhet **zárlatra vagy bírósági zálogra**. Az ilyen feltételek mellett hozott intézkedések gyorsan (nyolc napon belül) lejárnak, ha a másik felet arról nem értesítették, és ha a hitelező nem indított érdemi eljárást a követelését jóváhagyó bírósági döntés beszerzése céljából.

Az ingó dologra és pénzösszegre, valamint kilakoltatásra vonatkozó végrehajtási intézkedéseket a bírósági végrehajtónak, egy állami és hivatásos tisztviselőnek, azaz az igazságügyi miniszter által kinevezett végrehajtási tisztviselőnek kell elvégeznie. A bírósági végrehajtó magánjogi hatáskört gyakorol, de végrehajtási ügyekben közhatalmi jogállást élvez, amelyet részletes szabályozás és szigorúan ellenőrzött etikai szabályzat határoz meg.

Az ingatlan zárlatát külön eljárás útján hajtják végre a járásbíróság végrehajtási bírója előtt, amelyben a hitelező számára kötelező az ügyvédi képviselet.

A végrehajtási intézkedések költségeit általában az adós fizeti tartozásának megfizetésén felül.

A végrehajtási költségeket az egyes végrehajtási intézkedésekre megállapított végrehajtói díjakat rögzítő táblázat alapján állapítják meg. Az 1996. december 12-i 96-1080. sz. rendelet alapján a végrehajtói díjtábla egy, az esettől függően összesítetten vagy vagylagosan megállapított rögzített összegből, rögzített vagy arányos díjból és – adott esetben – a büntetőeljárásra utalás díjából tevődik össze.

A rögzített díjakat az adósnak kell kifizetnie. Az arányos díjakat, amelyeket a behajtott összegtől függő mozgó skála szerint számítanak ki, részben a hitelező, részben az adós fizeti.

Például egy 10 000 eurós követelés esetében a díjtábla néhány végrehajtási intézkedés vonatkozásában a következőképpen alakul:

- bankszámla megelőző zárolása: rögzített díj, adókkal együtt: 187,53 euró
- ingó dolog zárolása: rögzített díj, adókkal együtt: 66,98 euró
- jármű zárolása a prefektúránál történő nyilatkozattal: rögzített díj, adókkal együtt: 133,95 euró
- ingatlan zárolása céljából kézbesített hivatalos értesítés: rögzített díj, adókkal együtt: 80,37 euró

E rögzített díjakon felül fizetendők az arányos díjak, amelyek a teljes követelés tekintetében 723,44 eurót tesznek ki adókkal együtt, ebből az adósnak kell fizetnie 121,35 eurót, a hitelezőnek pedig 602,09 eurót.

3.2 A főbb feltételek

A végrehajtható jogcím alapján történő végrehajtáshoz nincsen szükség bírósági határozatra.

A végrehajtható jogcímmel nem rendelkező hitelező javára elrendelhető biztosítási intézkedések engedélyezésének feltételei a következők: a követelés alapján véve megalapozottnak tűnik, a követelés behajtása pedig kockázatosnak. A zárlat elrendelésére a végrehajtási bíró (az általános hatáskörű bíróságnál működő bíró) vagy joghatóságán belül a kereskedelmi bíróság elnöke illetékes.

4 A végrehajtási intézkedések tárgya és jellege

4.1 Milyen típusú vagyontárgyakra vonatkozhat a végrehajtás?

A hitelező az adós teljes vagyona ellen érvényesítheti követelését, ezért alapvetően az adós minden vagyontárgya zárolható. Külön szabályok vonatkoznak a vagyontárgyak jellegétől függően az alábbiakra: követelések (bérleti díj, fizetések, bankszámlán elhelyezett összegek), bármiféle ingó vagyon, ingatlan és dologi jogok, értékpapírok és üzletrészek, járművek (szárazföldi járművek, hajók, csónakok, vagy légi járművek), szerzői jogok, páncélszekrényben tárolt pénzösszegek stb.

A jog azonban úgy is rendelkezhet, hogy egyes vagyontárgyak nem zárolhatók, például:

- a létfenntartáshoz szükséges összegek (különösen a fizetés arányában egy mozgó skála alapján megállapított összeg, ami függ a jövedelem összegétől valamint az eltartottak számától, és évente újraértékelésre kerül),
- az adós mindennapi életviteléhez és munkájához szükséges ingóságok, kivéve az áruk megfizetése érdekében foganatosított zárlatot vagy jelentős értéket képviselő ingóságok zárlatát,
- a betegek és fogyatékkal élők számára szükséges vagyontárgyak.

4.2 Milyen következménnyel járnak a végrehajtási intézkedések?

A vagyontárgyakra és követelésekre lefolytatott végrehajtási intézkedéseket két szakaszban végzik. Először a végrehajtó elvégzi a vagyontárgy vagy pénzösszegek zárolását. Ez a zárlat annyit jelent, hogy a vagyontárgy felett nem lehet rendelkezni, de az az adós birtokában marad, és felelős őrzésben kell azt tartania. Ha hűtlen módon kezeli a vagyontárgyat, ezzel bűncselekményt követ el. Pénzösszegek esetében azok zároltan a bankszámlán maradnak, de azonnal – bár csak virtuálisan – jóváírják azokat a zárlatot kérő hitelező bankszámláján.

Az adóst értesítik a zárlatról. Ha az adós nem értesíti a végrehajtási bírót, hogy vitatja a zárlatot, a végrehajtó folytathatja a végrehajtást a második szakasszal, nevezetesen a vagyontárgy árverésen történő értékesítése céljából történő lefoglalásával, vagy a harmadadós (rendszerint a bank) felkérésével a zárolt összegek átadására.

A „harmadadósnak” nevezett bank a zároláskor köteles tájékoztatni a bírósági végrehajtót az adós javára tartott valamennyi összegről. Ha ezt elmulasztja, vagy kifizeti az adósnak a nála tartott, zárolt összegeket, büntetésként a hitelező kérelmére kötelezni kell az adós helyett a tartozás megfizetésére.

4.3 Meddig érvényesek ezek az intézkedések?

A végrehajtható jogcímelek elévülési ideje 10 év. A végrehajtási intézkedéseket ezért e határidőn belül kell elvégezni (a polgári végrehajtási eljárásról szóló törvény L. 111-4. cikke).

A végrehajtási bíró zárlatot elrendelő határozata hatályát veszti, ha a határozat meghozatalától számított három hónapon belül nem teszik meg a biztosítási intézkedést.

5 Van-e lehetőség az ilyen intézkedést engedélyező határozat elleni fellebbezésre?

Ez a kérdés csak a zárlatra vonatkozó határozatokra irányadó. Végrehajtható jogcím esetén a fellebbezési lehetőség magának az igénynek a bírósági megtámadásához kötődik.

Ha a biztosítási intézkedést megtették, és erről az adóst tájékoztatták, ez utóbbi megtámadhatja a határozat meghozatalának körülményeit a határozatot hozó végrehajtási bíró előtt. A megtámadást a bíróhoz lehet intézni, feltéve, hogy a zárlatot az igény bírósági megerősítését követően nem alakították át kényszerértékesítéssé.

6 Vonatkoznak-e a végrehajtásra korlátozások, például az adósok védelméhez kapcsolódó korlátok vagy határidők?

Ami a határidőket illeti, a végrehajtható jogcímek általában tíz év után évülnek el.

Emellett a végrehajtási eljárást a követelés behajtásához szükséges intézkedésekre kell korlátozni, és az intézkedések megválasztásának arányosnak kell lennie.

A hitelező ugyan elviekben az adós minden vagyontárgyát zárolhatja, a jog azonban korlátokat szab a zárolható vagyontárgyakat illetően. Ez a tilalom vonatkozik főszabály szerint a tartásdíjakra, az adós mindennapi életviteléhez és munkájához szükséges ingóságokra, a fogyatékkal élők számára szükséges vagyontárgyakra, egy bizonyos szociális minimumra és a családi támogatásokra. Emellett az egyedülálló személy bankszámláján tárolt, minimálbért meghaladó összeg („aktív szolidaritási jövedelem” [*revenu de solidarité active*]) szintén nem zárolható. Végül a megkeresett jövedelem főszabály szerint csak rendeletben szabályozott mértékben zárolható, mely rendelet a zárolható összeget az adós megkeresett jövedelme és eltartottjai alapján határozza meg.

Bizonyos esetekben az egyéni vállalkozók is védelemben részesülnek vagyonuk egésze vagy annak egy része tekintetében.

Végezetül végrehajtási intézkedést foganatosítani kizárólag 6:00 és 21:00 között, a vasárnapok és a munkaszüneti napok kivételével lehet, hacsak a végrehajtási bíró az e szabálytól való eltérést előzetesen nem engedélyezi. A lakóépületben történő, 535 eurónál kisebb összegű zárlathoz szintén szükséges a végrehajtási bíró előzetes engedélye.

Kapcsolódó linkek

[Legifrance](#)

[Chambre Nationale des Huissiers de Justice \(végrehajtók országos kamarája\) honlap](#)

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Utolsó frissítés: 14/08/2017